Sisteme de baze de date

Curs 5 - Limbajul SQL: prelucrarea datelor (2/3).

Sorina Preduţ sorina.predut@.unibuc.ro Universitatea din București

Regăsirea datelor din 2 sau mai multe tabele

- O joncţiune (operaţia de compunere) este o interogare care regăseşte înregistrări din 2 sau mai multe tabele. Capacitatea de a realiza o joncţiune între 2 sau mai multe tabele reprezintă una dintre cele mai puternice facilităţi ale unui sistem relaţional.
- Legătura dintre înregistrările tabelelor se realizează prin existenţa unor câmpuri comune caracterizate prin domenii de definiţie compatibile (chei primare sau străine).

 Realizarea unei joncţiuni se poate face precizând în clauza FROM numele tabelelor utilizate, iar în clauza WHERE criteriul de compunere.

Produsul a 2 sau mai multe tabele

În cazul în care în interogare se specifică mai multe tabele şi nu este inclusă o clauză WHERE, interogarea va genera produsul cartezian al tabelelor.
Acesta va conţine toate combinaţiile posibile de înregistrări din tabelele componente.
Astfel, produsul cartezian a 2 tabele care conţin 100, respectiv 50 de înregistrări va avea dimensiunea de 5.000 de înregistrări.

> De exemplu, să considerăm tabela CATEDRA cu următoarele 4 înregistrări:

COD_CATEDRA	NUME	PROFIL
10	INFORMATICA	TEHNIC
20	ELECTRONICA	TENHIC
30	AUTOMATICA	TENHIC
40	FINANTE	ECONOMIC

> și tabela PROFESOR cu următoarele 7 înregistrări:

COD	NUME	PRENUME	DATA_NAST	GRAD	SEF	SALARIU	PRIMA	COD_CATEDRA
100	GHEORGHIU	STEFAN	11-AUG-46	PROF	3000	3500		10
101	MARIN	VLAD	19-APR-45	PROF	100	2500		20
102	GEORGESCU	CRISTIANA	30-OCT-51	CONF	100	2800	200	30
103	IONESCU	VERONICA		ASIST	102	1500		10
104	ALBU	GHEORGHI	Ε	LECT	100	2200	2500	20
105	VOINEA	MIRCEA	15-NOV-65	ASIST	100	1200	150	10
106	STANESCU	MARIA	05-DEC-69	ASIST	103	1200	600	20

Atunci următoarea interogare va genera produsul cartezian al tabelelor, adică va avea ca rezultat 7 x 4 = 28 de rânduri ce vor conţine toate combinaţiile posibile de înregistrări din cele 2 tabele:

SELECT * FROM profesor, catedra;

Rezolvare în varianta standard

- Dacă în lista de SELECT sunt specificate coloanele selectate, atunci numele acestora trebuie să fie unic în cadrul tuturor tabelelor.
- Dacă ∃ un nume de coloană care apare în mai mult de un tabel, atunci, pentru evitarea ambiguității, trebuie specificat și tabelul din care face parte coloana în cauză.
- > De exemplu, în următoarea interogare pentru coloanele cod_catedra şi nume trebuie specificate tabelele din care fac parte:
 - SELECT profesor.nume, prenume, catedra.cod_catedra, catedra.nume FROM profesor, catedra;

		_					
GHEORGHIU	STEFAN	10	INFORMATICA				
MARIN	VLAD	10	INFORMATICA	GEORGESCU	CRISTIANA	30	AUTOMATICA
GEORGESCU	CRISTIANA	10	INFORMATICA	IONESCU	VERONICA	30	AUTOMATICA
IONESCU	VERONICA	10	INFORMATICA	ALBU	GHEORGHE	30	AUTOMATICA
ALBU	GHEORGHE	10	INFORMATICA	VOINEA	MIRCEA	30	AUTOMATICA
VOINEA	MIRCEA	10	INFORMATICA	STANESCU	MARIA	30	AUTOMATICA
STANESCU	MARIA	10	INFORMATICA	GHEORGHIU	STEFAN	40	FINANTE
GHEORGHIU	STEFAN	20	ELECTRONICA	MARIN	VLAD	40	FINANTE
MARIN	VLAD	20	ELECTRONICA	GEORGESCU	CRISTIANA	40	FINANTE
GEORGESCU	CRISTIANA	20	ELECTRONICA	IONESCU	VERONICA	40	FINANTE
IONESCU	VERONICA	20	ELECTRONICA	ALBU	GHEORGHE	40	FINANTE
ALBU	GHEORGHE	20	ELECTRONICA	VOINEA	MIRCEA	40	FINANTE
VOINEA	MIRCEA	20	ELECTRONICA	STANESCU	MARIA	40	FINANTE
STANESCU	MARIA	20	ELECTRONICA	BITHILDEC	IVII IICII I	10	THURITE
GHEORGHIU	STEFAN	30	AUTOMATICA				
MARIN	VLAD	30	AUTOMATICA				

COD_CATEDRA NUME

NUME

PRENUME

- > În general, pentru a scurta textul comenzii, în astfel de cazuri se folosesc de obicei **aliasuri** pentru numele tabelelor, care pot fi folosite în interogare.
- ➤ Astfelinterogarea de mai înainte se mai poate scrie:

 SELECT p.nume, prenume, c.cod_catedra, c.nume
 FROM profesor p, catedra c;
- În general, produsul cartezian este rar folosit, având o utilitate practică redusă.

Joncţiuni

- Pentru a realiza o joncţiune între 2 sau mai multe tabele se utilizează clauza WHERE a interogărilor pe aceste tabele.
- ➤ Pentru a realiza o compunere între n tabele, va fi nevoie de cel puţin n 1 condiţii de join.
- > În funcție de criteriul de compunere, se disting mai multe tipuri de joncțiuni:
 - > joncţiuni echivalente (EQUI JOIN) sau joncţiuni interne (INNER JOIN),
 - > joncţiuni neechivalente (NON EQUI JOIN),
 - > joncţiuni externe (OUTER JOIN),
 - auto-joncţiuni (SELF JOIN).

Joncţiuni echivalente

- > O echi-joncţiune conţine operatorul egalitate (=) în clauza WHERE, combinând înregistrările din tabele care au valori egale pentru coloanele specificate.
- De exemplu, pentru a afişa cadrele didactice şi numele catedrei din care fac parte se combină înregistrările din cele 2 tabele pentru care codul catedrei este acelaşi.

SELECT p.nume, p.prenume, c.nume
FROM profesor p, catedra c
<pre>WHERE p.cod_catedra = c.cod_catedra;</pre>

	2	
NUME	PRENUME	NUME
GHEORGHIU	STEFAN	INFORMATICA
IONESCU	VERONICA	INFORMATICA
VOINEA	MIRCEA	INFORMATICA
MARIN	VLAD	ELECTRONICA
STANESCU	MARIA	ELECTRONICA
ALBU	GHEORGHE	ELECTRONICA
GEORGESCU	CRISTIANA	AUTOMATICA

Joncţiuni neechivalente

- Joncţiunile neechivalente sunt acelea care nu folosesc în clauza WHERE operatorul egal.
 Operatorii cei mai utilizaţi în cazul joncţiunilor neechivalente sunt: <, >, <=, >= ,<>,
 BETWEEN ... AND
- Pentru a exemplifica un astfel de tip de joncţiune considerăm tabela GRADSAL ce conţine pragul minim şi pragul maxim al salariului dintr-un anumit grad de salarizare:

GRAD_SALARIZARE	PRAG_MIN	PRAG_MAX
1	500	1500
2	1501	2000
3	2001	2500
4	2501	3500
5	3501	10000

Joncţiuni neechivalente - cont.

- Evident, între tabelele PROFESOR și GRADSAL nu are sens definirea unei joncțiuni echivalente deoarece nu există o coloană din tabela PROFESOR căreia să-i corespundă o coloană din tabela GRADSAL.
- Exemplul următor ilustrează definirea unei joncţiuni neechivalente care evaluează gradul de salarizare a cadrelor didactice, prin încadrarea salariului acestora într-un interval stabilit de pragul minim şi pragul maxim:

Joncţiuni neechivalente - cont.

```
SELECT p.nume, p.grad, p.salariu, g.grad_salarizare FROM profesor p, gradsal g
WHERE p.salariu BETWEEN g.prag min AND g.prag max;
```

NUME	GRAD	SALARIU	GRAD_SALARIZARE
IONESCU	ASIST	1500	1
VOINEA	ASIST	1200	1
STANESCU	ASIST	1200	1
MARIN	PROF	2500	3
ALBU	LECT	2200	3
GHEORGHIU	PROF	3000	4
GEORGESCU	CONF	2800	4

Joncţiuni externe

- Dacă într-o joncţiune de tipul celor prezentate până acum una sau mai multe înregistrări nu satisfac condiţia de compunere specificată în clauza WHERE, atunci ele nu vor apărea în rezultatul interogării.
 - Aceste înregistrări pot apărea însă dacă se folosește joncțiunea externă.
- Joncţiunea externă returnează toate înregistrările care satisfac condiţia de joncţiune plus acele înregistrări dintr-un tabel ale căror valori din coloanele după care se face legătura nu se regăsesc în coloanele corespunzătoare ale nici unei înregistrări din celălalt tabel.

- Pentru a realiza o joncţiune externă între tabelele A şi B ce returnează toate înregistrările din tabela A se utilizează semnul (+) în dreapta tabelului B.
 Pentru fiecare înregistrare din tabela A care nu satisface condiţia de compunere pentru nici o înregistrare din tabela B se va crea în tabela B o înregistrare nulă care va fi compusă cu înregistrarea din tabela A.
- Invers, pentru a realiza o joncţiune externă între tabelele A şi B ce returnează toate înregistrările din tabela B, se utilizează semnul (+) în dreapta tabelului A.

In interogarea utilizată pentru a exemplifica joncţiunea echivalentă, se observă că au fost selectate numai catedrele în care există cadre didactice.

Pentru a afișa toate catedrele, indiferent dacă ele cuprind sau nu cadre didactice, se folosește următoarea interogare:

```
SELECT p.nume, p.prenume, c.nume
FROM profesor p, catedra c
WHERE p.cod_catedra(+) = c.cod_catedra;
```

Se observă că ultima înregistrare (ce corespunde catedrei de finanțe care nu are în componență nici un cadru didactic) va avea coloanele corespunzătoare primului tabel completate cu Null.

Rezolvare în varianta standard

NUME	PRENUME	NUME
GHEORGHIU	STEFAN	INFORMATICA
IONESCU	VERONICA	INFORMATICA
VOINEA	MIRCEA	INFORMATICA
MARIN	VLAD	ELECTRONICA
STANESCU	MARIA	ELECTRONICA
ALBU	GHEORGHE	ELECTRONICA
GEORGESCU	CRISTIANA	AUTOMATICA
		FINANTE

Pentru a afişa toate cadrele didactice, inclusiv cadrele didactice a căror catedră este necunoscută, se folosește următoarea interogare:

```
SELECT p.nume, p.prenume, c.nume
FROM profesor p, catedra c
WHERE p.cod_catedra = c.cod_catedra(+);
```

Rezolvare în varianta standard

Să se afişeze cadrele didactice şi numele catedrei din care fac parte. Rezultatul va conţine şi catedrele care nu cuprind cadre didactice, precum şi cadrele didactice a căror catedră este necunoscută (se folosește operatorul UNION menţionat în Curs 1, precum şi începând cu slide-ul 44 al cursului curent).

```
SELECT p.nume, p.prenume, c.nume

FROM profesor p, catedra c

WHERE p.cod_catedra = c.cod_catedra(+)

UNION

SELECT p.nume, p.prenume, c.nume

FROM profesor p, catedra c

WHERE p.cod catedra(+) = c.cod catedra;
```

Rezolvare în varianta standard

- > Folosirea operatorului de joncţiune externă are următoarele restricţii:
 - > Operatorul (+) poate fi plasat în oricare parte a condiției din clauza WHERE, însă nu în ambele părți.
 - Tabelul de partea căruia este amplasat acest operator va crea înregistrări nule care vor fi compuse cu înregistrările din celălalt tabel care nu satisfac condiţia de compunere.
 - Dacă tabelele A şi B au condiţii multiple de joncţiune, atunci operatorul (+) trebuie utilizat în toate aceste condiţii;
 - Într-o singură interogare nu se poate realiza o joncţiune externă a unui tabel cu mai multe tabele.

- > O condiție care conține operatorul (+) nu poate fi combinată cu o altă condiție ce utilizează operatorul IN.
- O condiţie care conţine operatorul (+) nu poate fi combinată cu o altă condiţie prin operatorul OR.

Auto-joncţiuni

Auto-joncţiunea reprezintă joncţiunea unui tabel cu el însuşi.
Pentru ca rândurile dintr-un tabel să poată fi compuse cu rânduri din acelaşi tabel, în clauza
FROM a interogării numele tabelului va apărea de mai multe ori, urmat de fiecare dată de un alias.

Auto-joncţiuni - cont.

> De exemplu, pentru a selecta toate cadrele didactice care au un şef direct şi numele acestui şef se foloseşte următoarea auto-joncţiune:

```
SELECT p.nume, p.prenume, s.nume, s.prenume
FROM profesor p, profesor s
WHERE p.sef = s.cod; NUME PRENUME
```

PRENUME	NUME	PRENUME
VLAD	GHEORGHIU	STEFAN
CRISTIANA	GHEORGHIU	STEFAN
GHEORGHE	GHEORGHIU	STEFAN
MIRCEA	GHEORGHIU	STEFAN
VERONICA	GEORGESCU	CRISTIANA
MARIA	IONESCU	VERONICA
	VLAD CRISTIANA GHEORGHE MIRCEA	VLAD GHEORGHIU CRISTIANA GHEORGHIU GHEORGHE GHEORGHIU MIRCEA GHEORGHIU VERONICA GEORGESCU

Auto-joncţiuni - cont.

Auto-joncţiunea poate fi folosită şi pentru verificarea corectitudinii interne a datelor.

De exemplu, este puţin probabil să existe 2 cadre didactice care au cod diferit, dar în schimb au acelaşi nume, prenume şi dată de naștere.

Pentru a verifica dacă există astfel de înregistrări se folosește interogarea:

Joncţiuni - standard SQL3

- ➤ În sistemul Oracle11g, joncțiunea se poate implementa și prin intermediul unei sintaxe specifice acesteia, introdusă de **standardul SQL3**.
 - Faţă de compunerea realizată prin specificarea condiţiei în clauza WHERE, această sintaxă nu aduce beneficii în privința performanței.
 - Conform standardului SQL3, tipurile de compunere descrise anterior se pot rescrie, echivalent, prin cuvintele cheie:
 - > NATURAL JOIN,
 - > FULL OUTER JOIN,
 - JOIN cu clauzele USING şi ON.

Joncţiuni - cont.

> Sintaxa corespunzătoare standardului SQL3 este următoarea:

```
SELECT tabel_1.nume_coloană, tabel_2.nume_coloană
FROM tabel_1
[NATURAL JOIN tabel_2]
| [JOIN tabel_2 USING (nume_coloană) ]
| [JOIN tabel_2 ON (tabel_1.nume_coloană = tabel_2.nume_coloană) ] |
[LEFT | RIGHT | FULL OUTER JOIN tabel_2
ON (tabel 1.nume coloană = tabel 2.nume coloană) ];
```

- Utilizând aceste modalităţi de specificare a joncţiunii, clauza FROM înlocuieşte clauzele FROM şi WHERE din exemplele anterioare.
- > În lista SELECT sunt enumerate coloanele, calificate cu numele tabelelor din care provin, ale căror date sunt regăsite.

NATURAL JOIN

- Joncțiunea poate fi implementată cu ajutorul clauzei NATURAL JOIN în cazul în care coloanele pe baza cărora se realizează compunerea au acelaşi nume în ambele tabele şi același tip de date.
- Clauza determină selectarea liniilor din cele 2 tabele, care au valori egale în toate coloanele al căror nume coincid.
- Dacă tipurile de date ale coloanelor cu nume identice sunt diferite, va fi returnată o eroare.
- Coloanele având acelaşi nume în cele 2 tabele trebuie să nu conţină calificatori (să nu fie precedate de numele sau alias-ul tabelului corespunzător).

JOIN ... USING

- Pentru a putea preciza în mod explicit coloanele pe baza cărora are loc compunerea, se poate utiliza clauza **JOIN tabel_2 USING nume_coloană**.
- > Aceasta efectuează un EQUI-JOIN pe baza coloanei cu numele specificat în sintaxă.
- ➤ Clauza este utilă atunci când ∃ coloane având acelaşi nume, dar care nu trebuie să intre în condiția de join.
- Coloanele referite în clauza USING nu pot conţine calificatori în nicio apariţie a lor în instrucţiunea SQL.
- Clauzele NATURAL JOIN şi USING nu pot exista simultan în aceeaşi instrucţiune SQL.

JOIN ... ON

- Pentru a delimita condiţiile de join şi cele de căutare sau filtrare, este utilă clauza

 JOIN tabel_2 ON tabel_1.nume_coloană = tabel_2.nume_coloană, care efectuează un

 EQUI-JOIN pe baza condiţiei exprimate în opţiunea ON.
- Condiţiile de căutare sau filtrare vor apărea distinct în clauza WHERE.

Exemple

> Să se afişeze cadrele didactice şi numele catedrei din care fac parte pentru profesorii având codurile 105 și 106.

Se vor furniza 2 variante de rezolvare, utilizând sintaxa specifică standardului SQL3.

Varianta in care se foloseste NATURAL JOIN

```
SELECT nume, prenume
FROM profesor
NATURAL JOIN catedra
WHERE cod IN (105, 106);
```

nu poate fi folosită în acest caz deoarece avem 2 coloane cu același nume (nume și cod). Ar returna linii doar dacă valorile coincid pe ambele coloane.

Exemple - cont.

```
SELECT profesor.nume, prenume, catedra.nume
FROM profesor

JOIN catedra USING (cod_catedra)

WHERE cod IN (105, 106);

SELECT p.nume, prenume, c.nume
FROM profesor p

JOIN catedra c ON (p.cod_catedra = c.cod_catedra)

WHERE cod IN (105, 106);
```

Exemple - cont.

- Condiţiile suplimentare ale unei interogări pot fi specificate atât în clauza WHERE, cât şi în clauza ON.
- Exemplu. Să se afișeze cadrele didactice și numele catedrei din care fac parte pentru profesorii care au fost angajații în cursul lunii trecute (a se vedea Curs3, slide-urile 57, 58 pt. schema completă).

```
SELECT p.nume, prenume, c.nume
FROM profesor p

JOIN catedra c ON (p.cod_catedra = c.cod_catedra)
    AND TO_CHAR(p.data_angajarii, 'MM/YYYY') =
    TO CHAR(ADD MONTHS(SYSDATE, -1), 'MM/YYYY');
```

Instrucțiunea anterioară este corectă și este echivalentă cu comanda obținută înlocuind operatorul AND cu clauza WHERE.

OUTER JOIN ... ON

- Prin intermediul clauzelor LEFT, RIGHT şi FULL OUTER JOIN tabel_2 ON (tabel_1.nume_coloană = tabel_2.nume_coloană) se efectuează compunerea externă la stânga, dreapta, respectiv compunerea externă completă pe baza condiţiei exprimate în clauza ON.
- Joncţiunea (compunerea) externă completă (FULL OUTER JOIN) returnează rezultatele unei joncţiuni interne (INNER JOIN), dar şi cele ale joncţiunilor externe la stânga şi la dreapta.

Exemple

Exemplul din <u>slide-ul 19</u> al cursului curent se poate rezolva în standardul SQL3 astfel: (Pentru a afișa toate cadrele didactice, indiferent dacă aparțin unei catedre.)

```
SELECT p.nume, p.prenume, c.nume
FROM profesor p
LEFT OUTER JOIN catedra c ON (p.cod_catedra = c.cod_catedra);
```

Exemple - cont.

Exemplul din <u>slide-ul 17</u> al cursului curent se poate rezolva în standardul SQL3 astfel: (Pentru a afişa toate catedrele, indiferent dacă ele cuprind sau nu cadre didactice)

```
SELECT p.nume, p.prenume, c.nume
FROM profesor p
RIGHT OUTER JOIN catedra c ON (p.cod catedra = c.cod catedra);
```

Exemple - cont.

Exemplul din <u>slide-ul 20</u> al cursului curent se poate rezolva în standardul SQL3 astfel: (Să se afişeze cadrele didactice şi numele catedrei din care fac parte. Rezultatul va conţine şi catedrele care nu cuprind cadre didactice, precum şi cadrele didactice a căror catedră este necunoscută)

```
SELECT p.nume, p.prenume, c.nume
FROM profesor p
FULL OUTER JOIN catedra c ON (p.cod_catedra = c.cod_catedra);
```

Produsul cartezian

- > Joncțiunea este o submulțime a unei combinații mai generale de 2 tabele, și anume produsul cartezian.
- De obicei, produsul cartezian generează un nr. mare de linii şi constituie o operaţie puţin utilă în practică.
- Un caz de utilizare a acestei operaţii apare atunci când este necesară obţinerea unui volum mare de date utile pentru anumite teste de simulare.

Produsul cartezian

- Similar aplicării sale în cazul mulţimilor, produsul cartezian a 2 tabele este un alt tabel care conţine toate perechile posibile de linii din cele două tabele.
 Coloanele tabelului produs sunt toate coloanele din primul tabel, urmate de toate coloanele din cel de-al doilea.
- Dacă se specifică o interogare asupra a 2 tabele, fără o clauză WHERE, limbajul SQL va produce drept rezultat al interogării produsul cartezian al acestora.

Produsul cartezian

> Pentru produsul cartezian, standardul SQL3 prezintă un format special al instrucţiunii SELECT:

```
SELECT tabel_1.nume_coloană, tabel_2.nume_coloană
FROM tabel 1 CROSS JOIN tabel 2;
```

Exemplul din <u>slide-ul 6</u> al cursului curent se poate rezolva în standardul SQL3 astfel:

```
SELECT *
FROM profesor CROSS JOIN catedra;
```

SELECT - generare rezultate joncțiune

- > Procedura de generare a rezultatelor unei instrucţiuni SELECT referitoare la o joncţiune este următoarea:
 - 1. formarea produsului cartezian al tabelelor enumerate în clauza FROM;
 - 2. dacă ∃ o clauză WHERE, condiţia de căutare se aplică fiecărui rând al tabelului produs, fiind reţinute cele care satisfac condiţia;
 - 3. pentru fiecare linie rămasă, se determină valoarea fiecărui element din lista SELECT, pentru a produce o singură linie în tabelul rezultant;
 - 4. dacă a fost specificat cuvântul cheie DISTINCT, se elimină liniile duplicat din tabelul rezultant;
 - 5. dacă există o clauză ORDER BY, se sortează tabelul rezultant conform criteriilor specificate.

SELECT - generare rezultate joncțiune - cont.

În termeni de algebră relaţională, pasul 2 descris anterior creează o restricţie a produsului cartezian, iar etapele 3 şi 4 sunt echivalente unei proiecţii a restricţiei asupra coloanelor menţionate în lista SELECT.

Operatori pentru mulţimi

- > Operatorii de mulţimi combină 2 sau mai multe interogări, efectuând operaţii specifice mulţimilor: reuniune, intersecţie, diferenţă.
- Aceşti operatori se mai numesc şi operatori verticali deoarece combinarea celor 2 interogări se face coloană cu coloană.
 - Din acest motiv, nr. total de coloane și tipurile de date ale coloanelor corespondente din cele 2 interogări trebuie să coincidă.

- Există următorii operatori pentru mulţimi:
 - 1. **UNION** Returnează rezultatele a 2 sau mai multe interogări eliminând toate înregistrările duplicat;
 - 2. **UNION ALL** Returnează rezultatele a 2 sau mai multe interogări incluzând înregistrările duplicat;
 - 3. **INTERSECT** Returnează toate înregistrările distincte găsite în ambele interogări;
 - 4. **MINUS** Returnează toate înregistrările distincte care se găsesc în prima interogare dar nu şi în a doua interogare.

<u>Înapoi la jonctiuni externe</u>

Să considerăm, de exemplu, următoarele interogări:

SELECT grad, salariu	GRAD	SALARIU
FROM profesor	PROF	3000
WHERE cod_catedra = 10;	ASIST ASIST	
SELECT grad, salariu	GRAD	SALARIU
FROM profesor	PROF	2500
WHERE cod catedra = 20;	LECT	2200
-	ASIST	1200

În continuare exemplificăm fiecare dintre operatorii pentru mulţimi aplicaţi acestor interogări:

```
GRAD
                                      SALARIU
SELECT grad, salariu
FROM profesor
                               ASIST
                                      1200
WHERE cod catedra = 10
                               ASIST
                                      1500
UNION
                               LECT
                                      2200
                               PROF
SELECT grad, salariu
                                      2500
                               PROF
                                      3000
FROM profesor
WHERE cod catedra = 20;
```

```
GRAD
                                        SALARIU
> SELECT grad, salariu
   FROM profesor
                                 PROF
                                        3000
   WHERE cod catedra = 10
                                 ASIST
                                        1500
   UNION ALL
                                 ASIST
                                        1200
   SELECT grad, salariu
                                 PROF
                                        2500
                                 LECT
                                        2200
   FROM profesor
                                 ASIST
                                        1200
   WHERE cod catedra = 20;
```

SELECT grad, salariu
FROM profesor
WHERE cod_catedra = 10
INTERSECT
SELECT grad, salariu
FROM profesor
WHERE cod catedra = 20;

GRAD SALARIU
----ASIST 1200

SELECT grad, salariu
FROM profesor
WHERE cod_catedra = 10
MINUS
SELECT grad, salariu
FROM profesor
WHERE cod catedra = 20;

GRAD SALARIU
---ASIST 1500
PROF 3000

- Există următoarele reguli de folosire a operatorilor pentru mulţimi:
 - interogările trebuie să conțină același număr de coloane;
 - coloanele corespondente trebuie să aibă același tip de dată;
 - > în rezultat vor apărea numele coloanelor din prima interogare, nu cele din a doua interogare chiar dacă aceasta folosește alias-uri; de exemplu:

SELECT	cod	FROM	profesor	COD
MINUS				
SELECT	sef	FROM	profesor;	101
			,	104
				105
				106

ORDER BY 2:

clauza ORDER BY poate fi folosită o singură dată într-o interogare care foloseşte operatori de mulţimi; atunci când se foloseşte, ea trebuie poziţionată la sfârşitul comenzii; de exemplu:

SELECT grad, salariu	GRAD	SALARIU
FROM profesor		
WHERE cod catedra = 10	ASIST	1200
_	ASIST	1500
UNION	LECT	2200
SELECT grad, salariu	PROF	2500
FROM profesor	PROF	3000
WHERE cod_catedra = 20		

- > operatorii pentru mulţimi pot fi utilizaţi în subinterogări;
- pentru a modifica ordinea de execuţie este posibilă utilizarea parantezelor; de exemplu:

```
SELECT grad FROM profesor WHERE cod_catedra = 10

INTERSECT

SELECT grad FROM profesor WHERE cod_catedra = 20

ASIST

CONF

SELECT grad FROM profesor WHERE cod catedra = 30;

PROF
```

```
SELECT grad FROM profesor WHERE cod_catedra = 10

INTERSECT

(SELECT grad FROM profesor WHERE cod_catedra = 20

ASIST PROF

SELECT grad FROM profesor WHERE cod catedra = 30 );
```

Subinterogări și operatorii ANY, ALL, EXISTS

- ➢ O subinterogare este o comandă SELECT inclusă în altă comandă SELECT.
- Rezultatele subinterogării sunt transmise celeilalte interogări și pot apărea în cadrul clauzelor WHERE, HAVING sau FROM.
- > Subinterogările sunt utile pentru a scrie interogări bazate pe o condiţie în care valoarea de comparaţie este necunoscută.

Această valoare poate fi aflată folosind o subinterogare.

De exemplu:

```
SELECT coloane

FROM tabel

WHERE coloana = (SELECT coloane

FROM tabel WHERE condiție)
```

Subinterogări - cont.

- Subinterogarea, denumită și **interogare interioară (inner query)**, generează valorile pentru condiția de căutare a instrucțiunii SELECT care o conține, denumită **interogare exterioară (outer query)**.
- Instrucţiunea SELECT exterioară depinde de valorile generate de către interogarea interioară.
- În general, interogarea interioară se execută prima şi rezultatul acesteia este utilizat în interogarea exterioară.
- Rezultatul interogării exterioare depinde de numărul valorilor returnate de către interogarea interioară. În acest sens, putem distinge:
 - > Subinterogări care returnează un singur rând;
 - Subinterogări care returnează mai multe rânduri.

Subinterogări - cont.

> Dpdv al ordinii de evaluare a interogărilor putem clasifica subinterogările în:

- 1. **Subinterogări simple/nesincronizate** în care interogarea interioară este evaluată prima, independent de interogarea exterioară (interogarea interioară se execută o singură dată);
- 2. **Subinterogări corelate/sincronizate** în care valorile returnate de interogarea interioară depind de valorile returnate de interogarea exterioară (interogarea interioară este evaluată pentru fiecare înregistrare a interogării exterioare).

Subinterogări - cont.

- Subinterogările sunt îndeosebi utilizate atunci când se doreşte ca o interogare să regăsească înregistrări dintr-o tabelă care îndeplinesc o condiţie ce depinde la rândul ei de valori din aceeaşi tabelă.
- Observaţie: Clauza ORDER BY nu poate fi utilizată într-o subinterogare. Regula este că poate exista doar o singură clauză ORDER BY pentru o declaraţie SELECT şi, dacă este specificată, trebuie să fie ultima clauză din comanda SELECT. Prin urmare, clauza ORDER BY nu poate fi specificată decât în interogarea cea mai din exterior.

- In acest caz condiţia, din clauza WHERE sau HAVING a interogării exterioare utilizează operatorii: =, <, <=, >, >=, <> care operează asupra unei subinterogări ce returnează o singură valoare.
- Interogarea interioară poate conţine condiţii complexe formate prin utilizarea condiţiilor multiple de interogare cu ajutorul operatorilor AND şi OR sau prin utilizarea funcţiilor agregat.

Următoarea interogare selectează cadrele didactice care au salariul minim.
Salariul minim este determinat de o subinterogare ce returnează o singură valoare.

NUME	PRENUME	SALARIU
VOINEA	MIRCEA	1200
STANESCU	MARIA	1200

- > Procesul de evaluare al acestei interogări se desfășoară astfel:
 - se evaluează în primul rând interogarea interioară:
 Valoarea obţinută este MIN (salariu) = 1200
 - > rezultatul evaluării interogării interioare devine condiție de căutare pentru interogarea exterioară și anume:

```
SELECT nume, prenume, salariu FROM profesor WHERE salariu = 1200;
```

> În cazul în care interogarea interioară nu întoarce nici o înregistrare, interogarea exterioară nu va selecta la rândul ei nici o înregistrare.

Doservaţie: Dacă care se utilizează operatorii: =, <, <=, >, >=, <> în condiţia interogării exterioare, atunci interogarea interioară trebuie în mod obligatoriu să returneze o singură valoare.

În caz contrar va apărea un mesaj de eroare, ca în exemplul următor:

Subinterogările pot fi folosite nu numai în clauza WHERE a interogării exterioare, ci şi în clauza HAVING.

Următoarea interogare afișează toate gradele didactice pentru care salariul minim este mai mare decât salariul mediu al tuturor cadrelor didactice.

```
SELECT grad

FROM profesor

GROUP BY grad

HAVING MIN(salariu) > (SELECT AVG(salariu)

FROM profesor);

GRAD

CONF

LECT

PROF
```

- În cazul când interogarea întoarce mai multe rânduri nu mai este posibilă folosirea operatorilor de comparaţie.
 - În locul acestora **se folosește operatorul IN**, care așteaptă o listă de valori și nu doar una.
- Următoarea interogare selectează pentru fiecare grad didactic acele persoane care au salariul minim.
 - Salariul minim pentru fiecare grad didactic este aflat printr-o subinterogare, care, evident, va întoarce mai multe rânduri:

```
SELECT nume, salariu, grad

FROM profesor

WHERE (salariu, grad) IN (SELECT MIN (salariu), grad

FROM profesor

GROUP BY grad)
```

ORDER BY salariu;

SALARIU	GRAD
1200	ASIST
1200	ASIST
2200	LECT
2500	PROF
2800	CONF
	1200 1200 2200 2500

> Observaţie: Spre deosebire de celelalte interogări de până acum, interogarea de mai înainte compară perechi de coloane.

În acest caz trebuie respectate următoarele reguli:

- coloanele din stânga condiţiei de căutare sunt în paranteze şi fiecare coloană este separată prin virgulă;
- coloanele returnate de interogarea interioară trebuie să se potrivească ca număr şi tip cu coloanele cu care sunt comparate în interogarea exterioară; în plus, ele trebuie să fie în aceeaşi ordine cu coloanele cu care sunt comparate.

- > Alături de operatorul IN, o subinterogare care returnează mai multe rânduri poate folosi operatorii ANY, ALL sau EXISTS.
 - Operatorii ANY şi ALL sunt prezentaţi în continuare, iar operatorul EXISTS va fi prezentat în secţiunea "Subinterogări corelate".
- Operatorii ANY şi ALL sunt folosiţi în mod obligatoriu în combinaţie cu operatorii relaţionali =, !=, <, >, <=, >=;
- > Operatorii IN şi EXISTS nu pot fi folosiţi în combinaţie cu operatorii relaţionali, dar pot fi utilizaţi cu operatorul NOT, pentru negarea expresiei.

Operatorul ANY

> Operatorul ANY (sau sinonimul său SOME) este folosit pentru a compara o valoare cu oricare dintre valorile returnate de o subinterogare.

Pentru a înțelege modul de folosire al acestui operator să considerăm următorul exemplu ce afișează cadrele didactice ce câștigă mai mult decât profesorii care au cel mai mic salariu:

SELECT nume, salarıu, grad		~	~
FROM profesor	NUME	SALARIU	GRAD
WHERE salariu > ANY (SELECT DISTINCT salariu	GHEORGHILI	3000	PROF
FROM profesor	GEORGESCU		CONF
WHERE grad = 'PROF');			

Operatorul ANY - cont.

Interogarea anterioară este evaluată astfel: dacă salariul unui cadru didactic este mai mare decât cel puţin unul din salariile returnate de interogarea interioară, acea înregistrare este inclusă în rezultat.

Cu alte cuvinte,

- >ANY înseamnă mai mare decât minimul dintre valorile returnate de interogarea interioară,
- <ANY înseamnă mai mic ca maximul, iar
- =ANY este echivalent cu operatorul IN.
- > **Observaţie**: opţiunea DISTINCT este folosită frecvent atunci când se foloseşte operatorul ANY pentru a preveni selectarea de mai multe ori a unor înregistrări.

Operatorul ALL

- > Operatorul ALL este folosit pentru a compara o valoare cu toate valorile returnate de o subinterogare.
- Considerăm următorul exemplu ce afișează cadrele didactice care câștigă mai mult decât asistenții cu salariul cel mai mare:

SELECT nume, salariu, grad	NUME	SALARIU	GRAD
FROM profesor			
WHERE salariu > ALL (SELECT DISTINCT salariu	GHEORGHIU		PROF
FDOM profocor	MARIN GEORGESCU	2500 2800	PROF CONF
WHERE grad = 'ASIST');	ALBU	2200	LECT

Operatorul ALL - cont.

Interogarea de mai sus este evaluată astfel: dacă salariul unui cadru didactic este mai mare decât toate valorile returnate de interogarea interioară, acea înregistrare este inclusă în rezultat.

Cu alte cuvinte,

- >ALL înseamnă mai mare ca maximul dintre valorile returnate de interogarea interioară, iar <ALL înseamnă mai mic ca minimul dintre acestea.
- > Observaţie: operatorul ALL nu poate fi utilizat cu operatorul = deoarece interogarea nu va întoarce nici un rezultat cu excepţia cazului în care toate valorile sunt egale, situaţie care nu ar avea sens.

Operatorul ALL - cont.

- Subinterogările pot fi imbricate (utilizate cu alte subinterogări) până la 255 de niveluri, indiferent de nr. de valori returnate de fiecare subinterogare.
- Pentru a selecta cadrele didactice care au salariul mai mare decât cel mai mare salariu al cadrelor didactice care aparţin catedrei de Electronică, vom folosi următoarea interogare:

```
SELECT nume, prenume, salariu

FROM profesor

WHERE salariu > (SELECT MAX(salariu))

FROM profesor

WHERE cod_catedra = (SELECT cod_catedra

FROM catedra

WHERE nume='ELECTRONICĂ'));
```

Subinterogări corelate

- ➤ În exemplele considerate până acum interogarea interioară era evaluată prima, după care valoarea sau valorile rezultate erau utilizate de către interogarea exterioară. Subinterogările de acest tip sunt numite subinterogări simple.
- > O altă formă de subinterogare o reprezintă **interogarea corelată**, caz în care interogarea exterioară transmite repetat câte o înregistrare pentru interogarea interioară.
- Interogarea interioară este evaluată de fiecare dată când este transmisă o înregistrare din interogarea exterioară, care se mai numește și înregistrare candidată.
- Subinterogarea corelată poate fi identificată prin faptul că interogarea interioară nu se poate executa independent ci depinde de valoarea transmisă de către interogarea exterioară.
- Dacă ambele interogări accesează aceeași tabelă, trebuie asigurate alias-uri pentru fiecare referire la tabela respectivă.

- Subinterogările corelate reprezintă o cale de a accesa fiecare înregistrare din tabel şi de a compara anumite valori ale acesteia cu valori ce depind tot de ea.
- > Evaluarea unei subinterogări corelate se execută în următorii paşi:
 - 1. Interogarea exterioară trimite o înregistrare candidată către interogarea interioară;
 - 2. Interogarea interioară se execută în funcție de valorile înregistrării candidate;
 - 3. Valorile rezultate din interogarea interioară sunt utilizate pentru a determina dacă înregistrarea candidată va fi sau nu inclusă în rezultat;
 - 4. Se repetă procedeul începând cu pasul 1 până când nu mai există înregistrări candidate.

De exemplu, pentru a regăsi cadrele didactice care câştigă mai mult decât salariul mediu din propria catedră, putem folosi următoarea interogare corelată:

NUME	PRENUME	SALARIU
GHEORGHIU	STEFAN	3000
MARIN	VLAD	2500
ALBU	GHEORGHE	2200

- În exemplul anterior coloana interogării exterioare care se foloseşte în interogarea interioară este p.cod_catedra.
 - Deoarece p.cod_catedra poate avea valoare diferită pentru fiecare înregistrare, interogarea interioară se execută pentru fiecare înregistrare candidată transmisă de interogarea exterioară.

- Atunci când folosim subinterogări corelate împreună cu clauza HAVING, coloanele utilizate în această clauză trebuie să se regăsească în clauza GROUP BY. În caz contrar, va fi generat un mesaj de eroare datorat faptului că nu se poate face comparaţie decât cu o expresie de grup.
- De exemplu, următoarea interogare este corectă, ea selectând gradele didactice pentru care media salariului este mai mare decât maximul primei pentru același grad:

Operatorul EXISTS

- > Operatorul EXISTS verifică dacă, pentru fiecare înregistrare transmisă de interogarea exterioară, există sau nu înregistrări care satisfac condiţia interogării interioare, returnând interogării exterioare valoarea TRUE sau FALSE.
- Cu alte cuvinte, operatorul EXISTS cere în mod obligatoriu corelarea interogării interioare cu interogarea exterioară.
- Datorită faptului că operatorul EXISTS verifică doar existenţa rândurilor selectate şi nu ia în considerare nr. sau valorile atributelor selectate, în subinterogare poate fi specificate orice număr sau oricâte atribute (deşi acest lucru nu este recomandabil din punct de vedere al eficienţei).
- În particular, poate fi folosită o constantă şi chiar simbolul '*'.
 De altfel EXISTS este singurul operator care permite acest lucru.

> Următoarea interogare selectează toate cadrele didactice care au **măcar** un subordonat:

ORDER BY cod;

COD	NUME	PRENUME	GRAD
100	GHEORGHIU	STEFAN	PROF
102	GEORGESCU	CRISTIANA	CONF
103	IONESCU	VERONICA	ASIST

- La fel ca şi operatorul IN, operatorul EXISTS poate fi negat, luând forma **NOT EXISTS**.

 Totuşi, o remarcă foarte importantă este faptul că pentru subinterogări **NOT IN nu este la**fel de eficient ca **NOT EXISTS**.
 - Astfel dacă în lista de valori transmisă operatorului NOT IN există una sau mai multe valori NULL, atunci condiția va lua valoarea de adevăr FALSE, indiferent de celelalte valori din listă.
- De exemplu, următoarea interogare încearcă să returneze toate cadrele didactice care nu au nici un subaltern:

```
SELECT nume, grad

FROM profesor

WHERE cod NOT IN (SELECT sef FROM profesor);
```

Interogarea anterioară nu va întoarce nici o înregistrare deoarece coloana sef conţine şi valoarea NULL.

Pentru a obţine rezultatul corect trebuie să folosim următoarea interogare:

SELECT nume, grad	NUME	GRAD
FROM profesor p		
WHERE NOT EXISTS (SELECT sef	MARIN	PROF
·	ALBU	LECT
FROM profesor	VOINEA	ASIST
WHERE sef = $p.cod)$;	STANESCU	ASIST

- In general, operatorul EXISTS se folosește în cazul subinterogărilor corelate și este câteodată cel mai eficient mod de a realiza anumite interogări.
- Performanţa interogărilor depinde de folosirea indecşilor, de numărul rândurilor returnate, de dimensiunea tabelei şi de necesitatea creării tabelelor temporare pentru evaluarea rezultatelor intermediare.
 - Tabelele temporare generate de Oracle nu sunt indexate, iar acest lucru poate degrada performanța subinterogărilor dacă se folosesc operatorii IN, ANY sau ALL.

Bibliografie

F. Ipate, M. Popescu, *Dezvoltarea aplicațiilor de baze de date în Oracle 8 și Oracle Forms 6*, Editura ALL, 2000.